

hvorpaa den hviler, en Betyggelse, som fører til, at den sande Retfærdighed efter menneskelig Evne kan komme til Udtryk. Det kalder jeg de fundamentale Udgifter for en Stat; de maa gaa foran de Udgifter, der maa lempe sig efter Statskassens Stilling, og Statskassens Stilling kan medføre, at man med Hensyn til alle Udgifter til materiel og ideel Kultur, med Hensyn til humane Øjemed o. s. v. maa være saa paapasselig, at man ikke overbebyrder Statskassen. Men den Grundforskel gør jeg, at de fundamentale Udgifter, det er dem, der først maa skaffes Raad til, og deri tror jeg ogsaa, jeg ikke er uenig med Ordføreren for Højres finansielle Opfattelse, thi han har stadig under Sagens Behandling fremhævet som en af de Udgifter, vi maatte komme til, Udgiften ved Retsplejereformens Gennemførelse. Men selvfølgelig er dette Punkt om Udgifterne et meget væsentligt Punkt. Man maa ogsaa have Betyggelse for, at Beregningerne er rigtige, saaledes som de nu er forelagte for os; og i den Henseende kan jeg forstaa — og det maa erkendes for ganske naturligt — om der paa Forhaand er nogen Mistillid til Beregningernes Nøjagtighed, om Udgifterne ikke er for lavt ansatte. Nu har vi faaet — ja det er vel den 4de Opgørelse af, hvad Udgifterne vil være, og det opfordrer os til at være omhyggelige og nøjeregnende i saa Henseende, for at vi ikke skal overraskes ved, at Udgifterne løber meget højere op, end man havde tænkt sig. Det anser jeg ogsaa for et Punkt, som det vordende Udvalg vil have at overveje og drøfte og forhaabentlig faar Lejlighed til at drøfte sammen med den højtærede Justitsminister, for at man ikke skal gaa med til noget, hvorom man bagefter vilde sige, at man i den Henseende var blevet skuffet.

Jeg skal hermed ikke gaa videre i Sagen med Hensyn til Hovedlovforslaget. Om de forskellige Tillægslovforslag vil jeg blot sige dette, at det Lovforslag, som staaar i nærmest Forbindelse med Hovedlovforslaget, Lønningslovforslaget, maa jeg betragte som tilfredsstillende, i væsentlig Overensstemmelse med, hvad Landstinget tidligere har ønsket og udtalt, og sikrende Dommerne en til deres uafhængige Stilling svarende Løn. Til Tilvejebringelsen af denne uafhængige Stilling henregner jeg ogsaa den af Justitsministeren citerede Paragraf i Slutningen, som jeg i denne Henseende maa betragte som fyldestgørende for Dommerstanden. — Med Hensyn til de fleste andre af Tillægslovforslagene har

jeg ikke andet at tilføje, end at jeg om Spørgsmaalet om Politikasserne kan tænke mig, at man her i Tinget alligevel vilde finde det opportunt ikke at vedtage dette Lovforslag. Man maa erkende, at Statskassen har Ret til at inddrage denne Del af Politikassernes Midler, men kan dog ikke være sikker paa, om der ikke derved vil blive et Savn for Politikassernes Formaal, særlig i Henseende til Kommunernes Politiudgifter, som vil medføre, at man, naar man har gjort dette Skridt og bagefter føler Savnet, dog vil møde Spørgsmaal om Ekstrabevillinger paa Finansloven. Det vil jeg altsaa ganske henstille. Jeg skal ikke udtale nogen særlig Mening derom, men blot bemærke, at selv om dette Lovforslag ikke skulde blive vedtaget i dette Ting, vilde dette ikke være en Hindring for Ikrafttræden af Retsplejereformen i dens Helhed, thi det er jo ikke et Lovforslag, af hvis Ikrafttræden Retsplejelovent er sat i Afhængighed.

Jeg skal altsaa med Hensyn til det Udvalg, jeg senere skal tillade mig at foreslaa nedsat, blot bemærke følgende, at det maa have til Opgave at gennemgaa Lovforslagene saaledes, at alle Flertal og Mindretal, hvis Udvalget deler sig i Fraktioner, kan komme til at fremsætte deres Ændringsforslag, som saa vil komme til Afgørelse her ved anden Behandling, og til lige, hvad jeg har antydnet, at Udvalget maa imødesee en Forhandling med Justitsministeren om de to Hovedpunkter, jeg har nævnt: Fastsættelsen af Rets- og Politikredsens Antal og den mulige yderligere Hensyntagen til Befolkningen, som der ved denne Ordning kunde være at gøre, og dernæst med Hensyn til Udgiftsspørgsmaalet komme paa det rene med, om de Beregninger nogenlunde slaar til, som er forudsatte i det os forelagte Lovforslag.

Johansen: Det vil vække Opmærksomhed, at den højtærede Formand er traadt ned fra Formandsstolen for at tage Del i Forhandlingen om Retsplejelovforslaget. Alle vi, som kender det Arbejde, den højtærede Formand har gjort for Gennemførelsen af denne betydningsfulde Sag, undrer os ikke, thi dette Arbejde er en Mands Arbejde for en stor Sag.

Vi har jo nu hørt to udførlige Foredrag og varme anbefalinger for det Lovforslag, vi nu er i Færd med at behandle. Forhandlingerne om denne store Sag har staaet paa i lang Tid, lige fra 70'ernes Begyndelse til denne Dag har denne Sag